

[Justitsministeren]

som vil kunne give fængsel i 2 år eller mere. Vi får lejlighed til at diskutere det under udvalgsarbejdet, men jeg mener som sagt, at der her er lagt en rimelig og fornuftig balance ind i forslaget, og den håber jeg at vi vil kunne fastholde under den videre behandling.

Hr. Tom Behnke spurgte mig, om der var forskel i selve formuleringen på Danmarks Radio og Danmarks Radios regionale udsendelser og så på TV 2's regionale programmer. Det er ikke tilfældet; der er en fuldstændig ligestilling på dette felt. Når den formulering er anvendt i lovforslaget, er det alene udtryk for, at der efter anden lovgivning er et særligt programansvar i forhold til de forskellige regionale programmer, men der er som sagt tale om en ligestilling.

Hr. Niels Helveg Petersen gjorde nogle centrale betragtninger om udgiveransvaret, så det skal jeg ikke knytte mange kommentarer til. Jeg er helt enig i de synspunkter, som hr. Niels Helveg Petersen fremkom med.

Også fru Inger Stilling Pedersen gav forslaget sin opbakning, og det tyder på – hvilket jeg da også håber og gerne vil bidrage til – at lovforslaget kan få en relativt hurtig behandling i Folketinget med henblik på, at det kan vedtages og træde i kraft snarest muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. 79:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Maskeringsforbud).

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(FremSAT 22/1 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Engell):**

Ja, det er unægtelig noget helt andet. Det lovforslag, som vi skal behandle nu, er identisk med det, som blev stemt ned i Folketinget sidste sommer. Dengang stemte regeringspartierne imod lovforslaget. Der blev ikke lagt skjul på, hvorfor Venstre og Det Konservative Folkeparti gik imod. Årsagen var ikke, at vore to partier var negativt indstillet over for et maskeringsforbud i straffeloven. Årsagen var heller ikke, at der var lovtekniske problemer med forslaget. Det forslag, som Fremskridtspartiet oprindeligt fremsatte, blev jo ændret bl.a. under henvisning til en række af de besvarelser, der var blevet afgivet i Folketingets Retsudvalg, og udformningen af de nye bestemmelser er i orden. De er faktisk blevet rigtig vellykkede.

Når Venstre og Det Konservative Folkeparti alligevel stemte imod lovforslaget, var det jo ganske naturligt, fordi regeringen dengang ikke alene bestod af vore to partier, men også af Det Radikale Venstre, og Det Radikale Venstre har jo igennem de år, hvor vi har diskuteret denne sag, ikke kunnet acceptere reglen om maskeringsforbud. I den situation måtte vi naturligvis afgøre, hvilke hensyn der havde den største vægt: hensynet til regeringssamarbejdet eller ønsket om et maskeringsforbud, og i den situation valgte vi at stemme for et fortsat regeringssamarbejde, fordi det nu – med al respekt – trods alt var vigtigere end maskeringsforbudet.

I dag er situationen en anden, antallet af regeringspartier er mindre, men til gengæld er der nu enighed om, at vi fra regeringens side vil støtte det forslag, der er fremsat. Så får vi også set, om flertallet i Folketinget er skiftet i forbindelse med behandlingen. Det vil den videre debat jo vise.

Når det er sagt, vil jeg til gengæld også understrege, at det er selve lovforslaget, vi kan støtte. Bemærkningerne skal vi jo ikke stemme om, men hvis det havde været tilfældet, ville vi have stemt imod. Fremskridtspartiets bemærkning til lovforslaget er ubrugelige som instrument til forståelse og bedømmelse af lovforslaget, sådan som det er meningen med bemærkning til et lovforslag. Man kan sige det på den måde, at Fremskridtspartiets bemærkninger mere har karakter af en brandtale og ikke en

[Justitsministeren]

nøgttern og saglig redegørelse for, hvorfor der er behov for denne regel, og dens betydning.

Regeringens motiver for at stemme for lovforslaget beror på erfaringer for, at det i praksis i forbindelse med BZ-uroligheder viser sig, at tildækning af ansigt med maske, hætte el. lign. virker fremmende for deltagernes tilskyndelse til at forstyrre den offentlige orden, f.eks. ved hærværk og vold, og for deres muligheder for at unddrage sig strafforfølgning. Efterfølgende kan det navnlig være vanskeligt at føre bevis for den enkeltes andel som gerningsmand eller medvirkende til de begåede lovovertrædelser, noget, vi jo også har kunnet se i praksis i forbindelse med en række af de aktioner, der har været gennemført i København gennem de senere år.

Vi mener, at et maskeringsforbud vil være et egnet middel til at gøre indsatsen mod sådanne uroligheder mere effektiv. En kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskeringen som sådan, uanset at der ikke kan føres bevis for, at den pågældende forud for pågribelsen har begået eller medvirket til anden kriminalitet.

Til fordel for et maskeringsforbud kan navnlig nævnes, at selve den straftrussel, der ligger i kriminaliseringen, må antages at ville medføre en reduktion i antallet af maskeringer, som er omfattet af forbudet. Hvis forbudet ikke respekteres, vil kriminaliseringen af maskeringen som sådan endvidere give mulighed for, at der fra politiets side i visse tilfælde vil kunne gribes forebyggende ind, før situationen har udviklet sig til egentlige optøjer. Det svarer i princippet til det præventive sigte, der ligger til grund for det knivforbud, som jo blev gennemført ved lov af Folketinget i december 1987.

Hertil kommer, at det for de fleste mennesker opleves som noget naturligt, at man i forbindelse med demonstrationer og lign. står ved, hvem man er, og det må være et rimeligt krav, når man vil fremføre sine synspunkter offentligt. Den bevidste tilsløring af identiteten tjener i den sammenhæng normalt ikke noget anerkendelsesværdigt eller legitimt formål.

Lovforslaget er ikke i strid med den grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er almindeligt antaget, at disse grundlovssikrede rettigheder ikke er til hinder for, at lovgiv-

ningsmagten fastsætter regler, der bl.a. tager sigte på, hvad der foretages i en forsamling. Det vil således kunne forbydes forsamlingsdeltagere at bære masker eller andre beklædningsgenstande, der skjuler den enkeltes identitet.

Efter den foreslåede bestemmelse omfatter forbudet ikke tilfælde, hvor tildækning af ansigtet foretages for at beskytte mod vejrliget, eller hvor tildækning tjener, som det hedder »andet anerkendelsesværdigt formål«. Uden for forbudet falder f.eks. karnevalsdeltagere, roligans og tilsvarende. Der kan også tænkes tilfælde, hvor identitetstilsløring under en demonstration i sig selv kan tjene et anerkendelsesværdigt formål. Lad mig som eksempler bare nævne flygtninges demonstration mod brutale magthavere i deres hjemlande eller AIDS-ramte patienters demonstration for at gøre opmærksom på deres problemer, hvor identitetstilsløring kan anvendes for at undgå repressalier eller for at undgå andre ubehageligheder.

Jeg mener ikke, at det vil volde politiet og domstolene nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige maskeringer. På grundlag af de konkrete omstændigheder vil det i de enkelte tilfælde i almindelighed være muligt at afgøre, om maskeringsforbudet er søgt omgået f.eks. ved, at deltagerne lader en aktion fremtræde som et galeteater eller et karneval, eller om maskeringen i den givne sammenhæng må siges at tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Så meget om forslaget, som vi som sagt kan støtte. I forbindelse med den behandling, der kommer efterfølgende, formentlig i Retsudvalget, er der måske nok en detalje, som man burde bringe i orden. Det drejer sig om den sædvanlige bestemmelse om, at loven ikke gælder for Færøerne, men at den ved kgl. anordning kan sættes i kraft med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Det må være en paragraf, som Fremskridtspartiet har glemt.

Frank Jensen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører i denne sag, hr. Ole Espersen, ikke kan være til stede på grund af mødeaktivitet uden for huset, skal jeg med henvisning til den seneste behandling af samme lovforslag ved førstebehandling den 23. november 1989 og Socialdemokratiets ordførers, hr. Torben Lunds, fremførelse af de socialdemokratiske synspunkter endnu en gang

[Frank Jensen]

sige, at Socialdemokratiet vil afvise Fremskridtspartiets lovforslag ved tredje behandling.

Helge Adam Møller (KF):

Nu skal man jo ikke normalt være utilfreds, når der er et folketingsmedlem, der udtrykker sig kort og klart. Det gjorde hr. Frank Jensen på Socialdemokratiets vegne. Jeg må indrømme, at jeg havde håbet, at det havde været lige så kort og klart, men med et andet udgangspunkt, fordi en stor del af argumentationen, da vi behandlede lovforslaget sidst, var på nogle tekniske hindringer, som dette lovforslag har ændret. Det var noget med, at man ikke kunne skelne imellem, om det var et anerkendelsesværdigt formål eller ikke, om det var en roligan, en på vej til karneval osv. Alt det er der jo taget hensyn til på baggrund af den udformning, der nu ligger. Jeg kunne da godt tænke mig at spørge Socialdemokratiet: Hvis side er det, man er på? Er det på BZ'ernes, på deres side, der helt bevidst maskerer sig, begår forbrydelser og kriminalitet, mens de er maskerede, og gør det i håb om ikke at kunne stilles for retten, fordi politiet ikke har nogen mulighed for at udpege, hvem det er? Er det dem, man vil forsvare? Eller er det de 99,9 pct. af landets befolkning, som vil følge lovene og vil holde dem, for det er det, det drejer sig om? Hvem er det, man synes man skal tilgodese? Er det det store flertal af lovlige borgere, eller er det det lille mindretal af kriminelle og dem, der sætter sig ud over lovene? Jeg er skuffet.

Lad mig minde om en episode her i Folketinget for et par år siden. Da trængte knap 100 BZ'ere ind i folketingssalen. De kom dérovre fra, og jeg var en blandt de mange, der var til stede. De kom hurtigt ud. Politiet fik også anholdt de fleste af dem, og alle os, der havde været til stede, blev indkaldt i forbindelse med, at vi skulle identificere, hvem det var, der havde været i folketingssalen. Jeg selv og utrolig mange af de øvrige, der blev afhørt, følte os meget magtesløse, fordi vi følte, at vi ikke havde nogen mulighed for at udpege, hvem der havde været til stede, fordi de stort set alle var ens. De havde masker på. Jeg er sikker på, at hvis hr. Frank Jensen, justitsministeren eller næsten ethvert andet medlem her i salen tog maske på, ville vi heller ikke kunne udpege dem, og det kan altså ikke være rigtigt.

Hvor magtesløs må politiet ikke føle sig! Den lille handlende, som får smadret sin butik, og de andre mennesker, som kommer ud for, at disse BZ'ere og andre hærgende drager igennem København maskeret, så man ikke kan identificere dem, så man ikke kan straffe dem for deres ugerninger! Det er jo det, dette lovforslag drejer sig om. Jeg kan ikke forstå Socialdemokratiets holdning.

Nu tillader Folketingets forretningsorden ikke, jf. § 26, at man synger i folketingssalen, så det vil jeg undlade, men jeg vil godt citere et enkelt vers, der siger:

»I alle de riger og lande, hvorhen jeg i verden fór, jeg fægted med åben pande for, hvad jeg for alvor tror.«

Det skrev B. S. Ingemann i 1837. Det er første vers af »Holger Danske«. Han sluttede også med at skrive i sidste vers:

»Vil dansken i verden fægte, men dølgør åsyn og navn, jeg véd, hans ånd er ej ægte, jeg tager ham ej i favn.«

Og disse to vers og i det hele taget hele »Holger Danske« burde nok udleveres til BZ'ere og andre, som skjuler deres identitet. Hvad er det i virkeligheden, Ingemann siger, hvis vi i 1991 skulle oversætte det til nutidsdansk? Ja, han siger vel, at tror man på noget, har man nogle holdninger, har man nogle idealer, noget, man vil stå inde for, gør man det også åbent og ærligt. Man vedkender sig, hvem man er, og sine holdninger. Man gemmer sig ikke under anonymitet eller under masker, og det er vel et tegn på, at man er en god demokrat og ikke bare en fej og ynkværdig person.

Jeg synes, at BZ'ere og andre bøller, som selv synes, de er modne eller voksne nok til at kaste brosten, smadre butikker, ødelægge biler og bruge vold som deltagere i de demonstrationer, som hærgende drager gennem København, hvor problemet jo er størst, også bør være voksne og modne nok til at stå ved deres gerninger og synspunkter. Det er de altså ikke, og derfor finder jeg, at det er rigtigt, at vi gennemfører dette lovforslag. Det vil være til gavn for den store del af det lovlige samfund, og det er tiltrængt.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg har sjældent fra dette Tings talerstol hørt noget så provokerende som det, hr. Helge

[Duetoft]

Adam Møller kom med her. At hr. Helge Adam Møller nu pludselig fremstiller dette lovforslag som et spørgsmål om, hvorvidt man er for eller mod BZ'ere! Jeg har aldrig hørt noget lignende.

Jeg vil godt sige – det kommer vores ordfører for CD ind på senere – at der i CD's gruppe faktisk er et mindretal, som jeg er en del af, der ikke agter at støtte dette forslag, ikke fordi vi er BZ-elskere, men fordi vi ikke vil spille BZ'ernes spil. Det er jo det, der er kendsgerningen i øjeblikket, at det er Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet, der spiller BZ'ernes spil ved at give dem mulighed for at gøre domstolene til grin den ene gang efter den anden. Den ene gang efter den anden vil vi se retssager, hvor domstolene er nødt til at sige, at der ikke er rigtigt bevis for, at graddagetallet ikke er højt nok, at det ikke regnede, at man har haft en bihulebetændelse, eller hvad ved jeg. Der kommer en lang række sager, hvor man ikke kan dokumentere, at det er et hætteforbud, det her drejer sig om, men at det rent faktisk bare var en almindelig del af påklædningen, og jeg synes, det er modigt af en række borgerlige partier herinde, at de rent faktisk ønsker at give BZ'erne den måde at spille på også.

Sandheden er, hr. Helge Adam Møller, at BZ-bevægelsen, som jeg er lige så meget imod som Det Konservative Folkeparti, bekæmpes ikke via et maskeforbud, men ved nogle meget mere grundlæggende ting, som den borgerlige regering øjensynlig ikke gider gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg kan forstå på den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, at Det Konservative Folkeparti nu har lagt masken og vedkender sig sin oprindelige holdning til dette lovforslag, som ikke gjorde sig gældende ved den seneste behandling af lovforslaget. Jeg skal gøre rede for, at i den ordførertale, som hr. Torben Lund holdt ved den seneste første behandling af lovforslaget, blev det klart og udtrykkeligt fremført fra Socialdemokratiets side, at vores synspunkter, vores afvisning af lovforslaget, på ingen måde hænger sammen med en fremelskelse af en BZ-bevægelse eller andre bevægelser. Tværtimod var der en klar afvisning af den demonstrationsmåde, som BZ-bevægelsen og andre direkte anvender i deres forsøg på at påvirke den offentlige mening og ikke mindst Folkeetingets opfattelse.

Det er jo sådan, som justitsministeren også var inde på, at lovforslaget stadig væk har den klare svaghed, at man lægger op til politiet at skulle afgøre, om en maskering har et anerkendelsesværdigt formål. Det er politiets opgave nu at vurdere i de enkelte tilfælde, om en demonstration må have lov til at finde sted, og om der må være maskering ud fra et skøn om et anerkendelsesværdigt formål. Jeg må sige, at jeg tror ikke, at politiet bryder sig om at få den opgave, for hvad er det for nogle hensyn, de skulle tage? Justitsministeren var inde på, at der var et anerkendelsesværdigt formål, hvis det var AIDS-patienter, der gik i demonstration og brugte maskering. Skal der udstedes bekendtgørelser fra Justitsministeriet til samtlige politikredse om, hvad det er for nogle skøn, der skal anvendes?

Lovforslaget rejser mange flere spørgsmål, end det giver svar på. Derfor bør Folketinget afstå fra at lave lovgivning, som ikke er mulig at administrere ude i kredsene. Det er jo det, man hører, hver eneste gang man besøger en politikreds: Afstå fra at lave lovgivning, som der er mange fortolkningsmuligheder i. Det vil jeg anbefale at også Det Konservative Folkeparti gjorde.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Det var selvfølgelig glædeligt at høre, at både justitsministeren og den konservative ordfører nu har skiftet mening, men man skal jo nok være lidt forsigtig med at kaste med sten, når man selv har stemt imod et lovforslag en gang.

Hr. Duetoft siger, at det bliver meget værre efter dette forslag, og nævnte alle argumenter for, at det var meget dårligt. Hvis man er ude for at lave hærværk, eller det er BZ'ere eller arbejdere eller andre en dag, det er koldt, og er klædt på til det, tror jeg ikke, politiet vil have besvær med at finde ud af det. Man kan sagtens i teorien sige, at sådan og sådan er det, men der er ikke ret mange af os, der, selv om det har været nok så koldt, går maskeret rundt, så vi er ganske uigenkendelige. Det er man som regel, hvis man er klædt ud til karneval eller lignende. Det tæller jo ikke med, men kun, hvis man er ude på at lave noget, hvor man ikke ønsker at blive genkendt. Jeg mener det samme, som den konservative ordfører siger, at er man imod en ting, må man stå frem og må så tage de klø, der

[Inger Stilling Pedersen]

følger med at arbejde med den sag, man står for. Det er reelt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Til hr. Frank Jensen vil jeg blot sige, at hvis man tager eksemplarer af det fagblad, som politiet har, Dansk Politi, og læser blot et par måneder tilbage, vil man kunne finde flere artikler, hvor politiet netop argumenterer for denne sag. Politiet er villig og kvalificeret til at foretage en vurdering af, hvorvidt maskering udelukkende er for at dække sig i et kriminelt forhold, eller det er på grund af vejrlig eller lignende. Der er ingen tvivl om, at politiet også ønsker at få lov til at køre det her.

Til hr. Duetoft med hensyn til at skelne mellem, om det er en maskering, eller det er for at beskytte sig mod vejrliget, synes jeg, at fru Inger Stilling Pedersen har svaret fyldestgørende.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg var inde engang som stedfortræder, og dér var jeg så ordfører, tror jeg, i forslaget om hætteforbud. Dengang hed justitsministeren ikke hr. Engell, men hr. Ninn-Hansen. Nu ved jeg ikke, om hr. Ninn-Hansen – det navn kan give mange andre associationer i denne sammenhæng – kan huske det, men derfor kan man godt tillade sig i al stilfærdighed at sige, at hr. Ninn-Hansen dengang faktisk var enig med mig og faktisk markerede, at han mente, at man ikke kunne administrere et maskeforbud netop ud fra de argumenter, som jeg er kommet med her i dag.

Så vil jeg gerne sige til fru Inger Stilling Pedersen, som jeg sætter meget stor pris på: Hvordan skal det administreres i praksis? Jeg vil overhovedet ikke tages til indtægt for, at jeg forsvarer nogen, der ikke vil stå ved deres synspunkter. Som politiker må jeg selvfølgelig sige, at vi alle sammen skal stå frem, lige meget hvor tåbelige vore synspunkter er, og sige dem uden at have alt muligt på. Det er jeg 100 pct. enig i, men verden er altså bare anderledes; der er altså nogle grupper mennesker, der rent faktisk gør det.

Hvad skal vi så gøre? Skal vi fange dem først og hive hætteerne af dem? Eller skal der være forbud mod at bruge elefanthuer i Danmark?

Hvordan skal vi egentlig i praksis gøre det? Jeg forstår det ikke helt, for hvis politiet kan fange disse mennesker i forbindelse med et hærværk for at hive masken af dem, kan de vel også fange dem for finde ud af, at det er dem, der har kastet med stenene. Jeg kan ikke helt forstå, hvordan det er. Det virker på mig, som om vi har fået det til at dreje sig ikke om stenkast, men om noget helt andet, for det lyder meget smart i den offentlige debat at sige maskeforbud. Alle kan godt se det dér med formummede sjæle, og »I alle de riger og lande . . .« og alt det halløj. Det er flot udadtil, den kan sælges, og den går hjem på ethvert valgmøde, men i praksis er der problemer i det. Her hjælper det altså ikke noget, at vi forsøger at lave verden om og tro, at det er lettere, end det er, for vi får en enorm masse problemer med overhovedet at konstatere disse menneskers tilstedeværelse med maske på og få masken af dem og så derefter få en retssag, hvor de pågældende så i øvrigt bliver frikendt, fordi de alligevel havde en eller anden begrundelse for at have denne hue ned over hovedet. Jeg synes, at det er lidt underligt. Det er fuldstændig, som om man skulle gå efter en bankrøver, fordi han havde hætte på i stedet for, at han havde taget nogle penge.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg har endnu tre korte bemærkninger, og derefter vender vi tilbage til talerlisten. Første er hr. Frank Jensen.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg skal sige til hr. Tom Behnke, at det ikke er en tvivl om politiets kvalifikationer til at vurdere, om maskeringen skyldes vejrlig, der er afgørende. Det er den myndighed, der nu bliver tillagt politiet, til at vurdere, hvornår det er anerkendelsesværdigt at tillade en maskering, og som jeg ikke på nogen måde tror at politiet selvstændigt er indstillet på at skulle påtage sig en vurdering om, som jo også justitsministeren har givet nogle eksempler på, hvor justitsministeren mener, at det er anerkendelsesværdigt.

Det er ikke sikkert, at politimesteren i Hobro politikreds, eller – det kan også give nogle associationer – nå, nok om det, men det er ikke sikkert, at politimesteren i en speciel politikreds har samme opfattelse som justitsministeren, at det, fordi man har AIDS, så skulle være aner-

[Frank Jensen]

kendelsesværdigt at maskere sig. Hvem siger, at politimesteren har en sammenfaldende opfattelse med den nuværende justitsminister? Derfor bør man afstå fra at lave lovgivning, hvor man tillægger politiet den slags myndighed til at vurdere, hvornår det er anerkendelsesværdigt at lave en maskering i forbindelse med en demonstration. Det er – om man kan lide det eller ej – et grundlæggende skred i forhold til vores demonstrationsfrihed i dette land og dermed også en krænkelse af grundlovens bestemmelser.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Hr. Duetoft forespurgte, hvorledes man skulle administrere denne ordning. Den skal administreres på samme måde og lige så nemt, som man administrerer straffeloven, når man skal have afgjort graden af forsæt, når man har foretaget en kriminel handling. Der er forskellige grader af forsæt. Her kunne man også, dengang man indførte straffeloven, have sagt: Hvordan søren skal man da nogen sinde kunne administrere det, om det nu har været med forsæt eller det var uagtsomt, eller hvordan man nu gjorde det? På samme måde skal denne ordning administreres.

Ligesom det er politiet, der i første omgang vurderer, hvorvidt det er den ene eller den anden forsætsgrad i straffeloven, er det også politiet, der på dette punkt vurderer: Er det maskering, fordi man vil lave kriminelle handlinger, eller er det blot, fordi man vil dække sig mod vejrliget?

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Helge Adam Møller for en kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til talerlisten.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Både hr. Frank Jensen og fru Inger Stilling Pedersen sagde hver på sin måde, at man skulle ikke kaste med sten, når man boede i et glashus, og antydede, at Det Konservative Folkeparti havde skiftet holdning til essensen i dette lovforslag. Nu er det mig, der har været ordfører ved alle de behandlinger, vi i hvert fald har haft de sidste 2-3 år – der har været adskillige. Jeg har sagt med lidt forskellige ord nøjagtig det

samme som i dag, og hver gang sluttet, som også justitsministeren i dag indledte sin tale, med at sige, at grunden til, at vi til sidst ikke kunne stemme for, var, at vi havde en regering, hvor de tre regeringspartier skulle stemme sammen. Vi var uenige med Det Radikale Venstre. Det var årsagen, og det er sagt fra Folketingets talerstol af mig hver eneste gang. Vi er hele tiden gået ind for forslaget, og nu er vi kun to partier, og nu kan vi altså også stemme for det.

Det var den ene bemærkning. Den anden var om at spille BZ'ernes spil og om, at det ikke kan administreres osv. Jeg vil godt, som også hr. Tom Behnke har sagt et par gange, sige, at politiets organisationer, menige politifolk og alle, jeg har talt med, bakker varmt dette forslag op og siger, at det kan administreres.

Det andet var det, jeg prøvede at sige ved at fortælle om den afmagt, som jeg og mange andre følte, da vi skulle identificere de BZ'ere, der havde trængt ind her, og som blev anholdt af politiet ved en hurtig og god aktion. Mange af dem kunne ikke dømmes, fordi det var umuligt, selv om man havde anholdt dem, at sige, om det var ham eller ham eller hende. Tilsvarende føler politifolkene, der har anholdt nogle af dem med masker, sig til grin i retssystemet, når de kan konstatere, når de har pågrebet måske hundrede eller halvandet hundrede, at man så bagefter ikke kan sige, at det var lige nøjagtig ham, der smed den brosten, at det var ham, der smed en molotovcocktail ind ad det vindue og brændte den bygning af, fordi de er ens. Det er simpelt hen utilfredsstillende, og jeg kan stadig væk ikke konkludere andet, end at man går de få kriminelles ærinde og ikke flertallets, den lovlydige befolknings ærinde.

Inge Dahl-Sørensen (V):

På Venstres vegne vil jeg gerne tilkendegive, at vi er positive over for dette forslag fra Fremskridtspartiet. Det var vi faktisk også, da vi var med til at stemme imod forslaget ved tredjebehandlingen den 1. juni sidste år. På det tidspunkt så verden bare anderledes ud, og vi måtte gå på kompromis på dette punkt, fordi der ikke kunne findes fodslag.

Forslaget har som sagt til formål, at politimyndigheden kan gribe ind over for personer, der har tildækket ansigtet med maske el. lign. Forslaget vil uden tvivl lette politiets arbejde i forbindelse med bl.a. BZ-uroligheder, og for-

[Inge Dahl-Sørensen]

håbentlig vil forslaget også virke forebyggende, når hætteklædte personer kan anholdes, hvis de pågribes tildækket.

Her i landet har vi en grundlovssikret ret til ytrings- og forsamlingsfrihed. Derfor må det også være naturligt, at man står frem og giver sig til kende, hvis man er utilfreds med dette eller hint – alt andet må betegnes som fejhed. Alt i alt et godt forslag, som Venstre kan støtte.

Ebba Strange (SF):

SF mener præcis det samme om dette forslag, som vi mente, da det blev behandlet i Folketinget sidst, og jeg kan alt i alt henvise til det, vi sagde under behandlingerne sidste efterår.

Jeg vil alligevel knytte nogle bemærkninger til det på grund af den debat, der har været, og jeg vil skynde mig at sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg har det også bedst med, at folk, der går i demonstration, viser, hvem de er. Jeg har det ikke godt med, at folk føler, at de bliver nødt til at skjule deres identitet, men jeg synes, man angriber et symptom i stedet for at angribe problemet med BZ'erne.

Det er den ene ting. Den anden ting er identifikationen. Jeg kunne ikke lade være at tænke på, da jeg hørte fru Inger Stilling Pedersen, at der er meget fantasi i de grupper, fru Inger Stilling Pedersen. Det vil blive afsindigt svært for politiet at effektuere dette lovforslag. Tænk, hvad man kan gøre i retning af at male sig og tage parykker på, og der skal ikke så forfærdelig meget til at gøre sig uigenkendelig. De har jo netop fantasien i disse grupper, så vi vil stå over for nogle helt uoverskuelige vanskeligheder i forbindelse med, at vi angriber et symptom i stedet for at angribe nogle reelle problemer.

Hvis vi går tilbage i historien, er der jo en forklaring på, hvorfor BZ'erne begyndte at tage disse masker på. De gjorde det, fordi de ustandselig blev fotograferet af politiet, når de var i demonstrationer. Man sammenlignede så fotografierne fra den ene demonstration med dem fra den anden demonstration, og så tænkte man, nå, han går igen dér, og han går igen dér, og han går igen dér, og så får man den idé at skjule sin identitet. Det er baggrunden for det.

Baggrunden skal ikke få mig til at sige, at jeg synes, det er en god idé, at de maskerer sig, men jeg vil advare imod, at man hopper på den med, at så kan vi bare lave et maskeringsforbud. Det gør ikke handlingerne mere eller mindre krimi-

nelle, at folk er maskerede; det er selve volds-handlingen, de eventuelt måtte foretage, den brosten, der bliver kastet ind, det bankrøveri, der bliver begået, der skal efterforskes og straffes. Jeg vil derfor stadig væk advare, fordi det ikke kan gøres uden at give politiet en masse opgaver, som kan føre til, at de spiller med på BZ'ernes spil, som jeg tror det var hr. Duetoft der sagde, at det er det, de borgerlige partier gør med det her.

Jeg kan forestille mig de teaterforestillinger, der kan blive ud af det her, når man har malet sig i hovedet eller taget en paryk på og gjort noget andet i stedet for at tage en maske på for at skjule sin identitet. Jeg vil advare mod, at det danske Folketing kaster sig ud i det. Jeg synes, det er at skyde gråspurve med kanoner. Så megen ballade har vi slet ikke i Danmark, at vi som det eneste andet europæiske land end Tyskland skulle indføre sådan noget. Jeg synes, det er et nederlag for dansk retspolitik, hvis det virkelig skulle lykkes at få flertal i Folketinget for et sådant forslag. Det er at give efter for nogle tendenser, som gud være lovet ikke er stærke i Danmark, men som kan blive det, fordi der også er en tendens i alle menneskelige sammenhænge til, at tryk avler modtryk. Hvis vi skaber flertal for sådan noget som dette, finder de måske på noget andet. Jeg vil advare meget alvorligt imod, at der skulle blive et flertal for det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er blot til fru Ebba Stranges bemærkning om, at politiet tager billeder af BZ'erne og demonstranter. Grunden til, at politiet begyndte på det, var netop, at disse demonstrationer udviklede sig til voldelige handlinger, hærværk, tyveri og lignende. Det var derfor, man begyndte at gøre det, for at få nogenlunde styr på, hvem det egentlig er, der kører dette spil.

Ligeledes gjorde politiet det, at de videooptog nogle af disse demonstrationer fra højhuse og lignende steder, så de kunne følge slagets gang. Det var udelukkende med henblik på at oplære de nye betjente i, hvad det er, de kan forvente, når de skal på gaden som betjente. Så det var så det om fotograferingen.

Men ellers forstår jeg da godt fru Ebba Stranges bemærkning om, at det er ubehageligt at blive fotograferet og registreret, men det var kun, fordi demonstranterne selv havde lagt op

[Tom Behnke]

til det. Det var dem, der havde startet volds-handlingerne og hærværksbølgerne. Det var derfor, man gjorde det.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det, vi taler om, er lovlige demonstrationer. Nogle af dem udarter. Det, politiet begyndte at gøre, var, at de fotograferede, også inden en demonstration overhovedet havde udartet til noget som helst, for at se, om der skulle være nogle gengangere fra den ene demonstration til den anden.

Det er urimeligt. Det gør folk bange for at gå i demonstration, også helt almindelige mennesker, som aldrig ville drømme om at tage en hætte på, og som ikke ville drømme om at misbruge det, at de var i flok og rad. Det gør dem bange, fordi de pludselig selv oplever at blive fotograferet en 3-4 gange i træk. Så tænker de: Nej, vi må hellere lade være at gå med næste gang, for hvad skal det mon bruges til en skønne dag? Når jeg nu har givet udtryk for på den måde, som er sikret i mit riges grundlov, at jeg må protestere mod en eller anden ting på denne måde, og hvis jeg så skal optræde i politiets kartoteker, fordi jeg har været med i disse demonstrationer, selv om jeg ikke har foretaget mig noget, lader man være med at gå med næste gang for ikke at risikere det.

Det var derfor, jeg nævnte det med fotograferingen. Så er der altså også andre end dem, der så ikke går med mere, for de valgte maskering i stedet for.

Svend Aage Jensen (CD):

Flertallet i Centrum-Demokraternes gruppe er godt tilfredse med, at forslaget om maskeringsforbud igen er blevet fremsat, idet det tager sigte på en hindring af den volds- og hærværkskriminalitet, som specielt er forvoldt af såkaldte BZ'ere. Forøges kriminaliteten alligevel, har politiet med baggrund i loven mulighed for at identificere de rette skyldige.

Med de opgaver, samfundet har pålagt politiet, har vi pligt til at medvirke til, at politiets arbejde hermed bliver så risikofrit som muligt. Det er desværre alt for let at unddrage sig retsforfølgelse efter at have deltaget i f.eks. en BZ-aktion, idet ingen er i stand til at bevise, hvem det var, der udførte den grovere kriminalitet.

CD er godt klar over, at det er en vanskelig sag. Det bliver vanskeligt at afgrænse, hvornår en maskering tager sigte på at sløre en persons identitet i ond hensigt eller der blot er tale om beskyttelse mod kulden. Men jeg er af den overbevisning, at vi ikke må undlade at lovgive på dette område, blot fordi det er vanskeligt. Det skylder vi både politiet og ikke mindst den almindelige retsbevidsthed.

Flertallet i CD's gruppe går ind for forslaget og vil i udvalget positivt medvirke til på dette område at udforme en lov, der også kan administreres.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der har jo været betydelig debat om maskeringsforbud. Derfor vil jeg godt til indledning sige, hvad der ikke er diskussion om i denne sag. Diskussionen står altså ikke om B. S. Inge-mann.

Jeg er også imod, at man ikke fægter med åben pande. Også jeg finder det utrolig usympatisk og ubehageligt, når den ene eller den anden gruppe optræder fornummet under en eller anden form, det er ikke diskussionen. Jeg tror heller ikke, at nogen, der oplevede BZ-aktionen i Folketinget, ikke følte et ekstremt ubehag ved den tildragelse. Det er ikke det, diskussionen står om, at dette er usympatisk, ubehageligt, skræmmende. Diskussionen står om: Er et maskeringsforbud et egnet middel til noget som helst? Det er efter min opfattelse ikke tilfældet.

Et maskeringsforbud vil være umuligt at håndhæve. Meget ofte vil det være ligegyldigt, for begås der alvorlige forbrydelser, ja, så vil straffen for forbrydelsen jo være mere alvorlig end straffen for at være maskeret.

Det er min opfattelse, at risikoen er, at et maskeringsforbud langt snarere vil blive brugt til latterliggørelse af offentlige myndigheder end til at få respekteret offentlige myndigheders krav.

Det er ikke svært at forestille sig masser af situationer, hvor man kan bringe offentlige myndigheder, især politiet, i umulige situationer. Der har været nævnt flere. Må jeg nævne et enkelt eksempel, som for mig egentlig er ganske interessant.

Vi har faktisk på ét område påbud om, at man skal optræde maskeret: Man skal bære styrthjelm. Har man styrthjelm med visir på, så

[Niels Helveg Petersen]

er man formummet, men vi har faktisk påbud om, at man skal have sådan en på. Hvordan vil man bære sig ad? Vil man forlange, at en motorcyklist skal gå med sin hjelm i hånden under en offentlig demonstration, ikke må have den på hovedet, selv om vedkommende måske er på vej hen til sin knallert eller motorcykel, for nu at nævne et eksempel?

Må jeg nævne et andet eksempel. Jeg kunne levende forestille mig, at det ville blive en stor spås at forklæde sig som hjemmevernsmand, fuldt feltmæssig med bemaling, og således provokere offentlige myndigheder. Kun for at antyde noget. Jeg tror, fantasien andre steder er langt større end hos mig.

Så spørgsmålet er overhovedet ikke, om man er tilhænger eller modstander af formummede skælme på gader og stræder, men om det er et egnet middel til at imødegå det.

Hr. Helge Adam Møller nævnte den handlende, hvis butik bliver raseret af en, der er maskeret. Det rejser meget interessante spørgsmål i forbindelse med lovforslaget, og det vil jeg tildele mig at spørge justitsministeren om, da han er tilhænger af forslaget.

Hvad betyder »Den, der i forening med andre« gør sådan og sådan? Vil det sige, at en enkelt hætteklædt ikke kan anholdes for at være hætteklædt? At det kræves, at man er i forening med andre? Er det en enkeltperson, er det så efter dette ikke ulovligt? Det kræves også, at det skal være »i forening« med andre. Hvad hvis det er to hætteklædte, der tilfældigvis møder hinanden? Skal politiet bevise, at de ikke er i forening med hinanden, hvis de påstår, at de aldrig har set hinanden før, med eller uden hætter? Hvad så?

Denne bestemmelse: »Den, der i forening med andre« osv., vil jeg egentlig gerne høre justitsministerens bemærkninger til.

Hr. Tom Behnke sagde, at dette spørgsmål ligner jo alt det om forsæt, vi kender fra straffeloven. Det begriber jeg altså ikke. Hvis man er maskeret, har man vel haft forsæt til at maskere sig. Eller hvad?

Justitsministeren synes jeg havde en heldig hånd med det forrige lovforslag. I denne sag er han bare heldig, at der er et flertal, der forhindrer dets gennemførelse, for han ville sætte sine egne myndigheder i en umulig situation, hvis det blev gennemført.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Der skal ikke herske tvivl om Kristeligt Folkepartis holdning. Det er den samme som sidst: Vi støtter forslaget.

Det er jo så utrolig nemt og typisk dansk at gøre grin med alting. Jeg synes, Folketinget har set mange gode intentioner og eksempler på, hvordan man kan bære sig ad, og selvfølgelig kan man bære sig ad på utrolige måder: Må man have en styrthjelm på, eller skal man gå med den i hånden? Jeg synes simpelt hen, at det er et meget, meget lavt plan, man bevæger sig på.

Intentionerne i dette forslag er jo alvorlige. Så kan man være uenig, og det synes jeg er helt i orden. Man kan sige, at man ikke mener, det kan overholdes. Det mener jeg klart. Men ligefrem at trække det ned på så lavt et plan, at det typiske danske grin kommer klart frem, synes jeg ikke tjener Folketinget til ære.

Det vil sikkert give nogle problemer, men det kan måske hjælpe til på andre fronter.

Det, jeg er lidt bange for, når nogle maskerer sig, er såmænd ikke så meget det, at de maskeer sig, men det, at de så måske føler sig anonyme, sådan at de foretager sig ting, som de ellers ville gøre. Man kunne på en eller anden måde lægge op til, når det virkelig drejer sig om de alvorlige ting, at de ikke gør det.

Jeg mener, vi skal drøfte det i udvalget og finde frem til, om der måske er nogle ting, der skal med ind, eller nogle ting, vi skal gøre.

Jeg er enig i, at det er et symptom, når de store grupper gør det, også BZ-bevægelsen. Selvfølgelig skal vi finde ud af hvorfor, om det er nogle, der har reelle behov og ønsker, eller om det er professionelle ballademagere. Det er klart, at det er kommunernes ansvar at leve op til at hjælpe de unge og at sikre boliger og den slags. Men der er jo også nogle grupper, der ikke er så interesseret i det og mest er med for balladens skyld.

Jeg synes, det er værd at få drøftet det i udvalget, og vi vil gerne tilsige en seriøs udvalgsbehandling.

Tom Behnke (FP):

Da dette lovforslag var til behandling sidste gang, havde det en anden udformning end det, der foreligger i dag. Forslaget, som det foreligger i dag, er imidlertid identisk med det forslag, der i sin tid nåede frem til tredjebehandlingen,

[Tom Behnke]

idet man dengang vedtog et par ændringsforslag ved andenbehandlingen.

Dengang tilkendegav de fleste positivitet over for forslaget, men mente ikke, at tiden var inde til at vedtage en lov om maskeringsforbud. En ting er sikker: Hos Fremskridtspartiet og formentlig et flertal i befolkningen er tålmodigheden nu opbrugt, og derfor genfremsetter vi dette forslag om forbud mod maskering.

Sidst forslaget blev behandlet, var der mange og til tider tynde argumenter – det har vi også set i dag – for at stemme imod forslaget. Nu har vi fået en anden regering, og det radikale åg er fjernet fra regeringen. Derfor håbede Fremskridtspartiet, da vi fremsatte dette forslag, at regeringen ville støtte det og aktivt samarbejde for at skaffe et flertal for forslaget, og det ses jo også tydeligt af debatten i dag, at regeringen er indstillet på det.

Flere ordførere havde sidste gang ved behandlingen af forslaget om maskeringsforbud bl.a. det argument, at der måtte være andre måder at bekæmpe BZ'ernes ulovligheder på end ved at indføre maskeringsforbud. Specielt har jeg hæftet mig ved hr. Duetofts begrundelse for at stemme imod. Han sagde dengang – jeg citerer fra Folketingstidende 1989-90, sp. 11106:

»Jeg mener faktisk, at der må være vigtigere og bedre metoder end et maskeringsforbud, som kan forhindre, at der bliver smidt toiletter ud ad vinduerne. Det er det, vi bør bruge kræfter på.«

På lignende måde argumenterede flere ordførere for, at man skulle lægge kræfterne et helt andet sted. Men hvad har de damer og herrer så præsteret siden sidst? Intet.

Formålet med at indføre forbud mod maskering er ikke så meget, at man skal kunne straffe f.eks. BZ'erne for deres talrige ulovligheder. Forslaget har til formål, at politiet, allerede inden demonstranterne begår egentlige ulovligheder, kan pille de maskerede demonstranter ud af flokken. Tilbage står så dem, der ikke har maskeret sig, og de tør selvfølgelig ikke foretage sig noget ulovligt, hvis man kender de kujonagtige BZ'ere ret.

Vi har jo alle fået syn for, at de, der tilrettelægger og fører demonstrationerne, altid er dem, der står bagerst, når det kommer til sammenstød med politiet. Fra deres sikre plads skubber de de medløbende skolebørn foran sig, og det er derfor, jeg kalder dem for kujoner. Jeg

kanne såmænd referere adskillige situationer fra mit eget virke i politiet, hvoraf det med al tydelighed fremgår, at den eneste grund til, at BZ'erne tør gøre, hvad de gør, er, at de er maskerede.

Jeg håber, at vi i udvalget kan nå frem til en fornuftig løsning, der kan skabe et flertal for det her forslag.

Så skal jeg sige, at jeg kan tilslutte mig justitsministerens ændringsforslag vedrørende Færøerne og Grønland.

Jeg vil gerne takke for den stærkt stigende positive tendens, der har været, i hvert fald siden forslaget var fremme sidst.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Må jeg spørge hr. Tom Behnke, om jeg har forstået ham rigtigt. Vil det sige, at hvis vi har en demonstration af nogle mennesker, hvoraf nogle er maskerede, sådan at hr. Tom Behnke i hvert fald ikke kan kende dem – det er der måske andre der kan – og nogle er måske lidt mindre maskerede og nogle er slet ikke maskerede, så er det politiets opgave at pille alle dem ud, der er maskerede, og straffe dem, helt uden interesse for, hvem der måske har kastet brostene, eller hvad det nu er? Eller skal de pilles ud, selv om de overhovedet ikke har foretaget sig noget? Skal de pilles ud og straffes, bare fordi de er maskerede?

Hvad så med de handlinger, der eventuelt måtte være begået? Opgiver man det eller hvad? Sådan forstod jeg hr. Tom Behnkes sidste bemærkning. Det synes jeg lyder interessant. Det kan blive en interessant retspleje. Ubehagelig.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det, man skulle med dette lovforslag, var at få mulighed for at pille de hætteklædte ud af flokken, idet det som oftest er dem, der foretager de ulovlige handlinger under dække af, at de er maskerede, så man ikke kan genkende dem.

Hvis de resterende, der ikke er maskerede, begår ulovligheder, jamen så skal man selvfølgelig have fat på dem, på samme måde som man gør i dag.

[Tom Behnke]

Dette er ikke for at forhindre noget af det, der sker i dag inden for lovgivningen. Det er et yderligere skridt til, at vi kan få dem pillet ud og få minimeret mulighederne for, at der opstår disse hærværksbølger og voldelige tendenser blandt demonstranterne.

Niels Helveg Petersen (RV):

Nu synes jeg altså, at hr. Tom Behnke må bringe lidt orden i sin egen argumentation.

Lige før var hætteforbudet begrundet i, at de hætteklædte var dem, der stod bagerst og skubede skolebørnene frem. Med andre ord: De hætteklædte var ikke dem, der begik ulovlighederne. Og nu er det de hætteklædte, der står for ulovlighederne.

Hvad er egentlig rigtigt? Er det de hætteklædte, der skubber andre foran sig? Eller er det de hætteklædte, der begår forbrudene? Jeg synes, vi har brug for, at der er lidt orden i argumentationen.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg kan forstå på hr. Tom Behnkes sidste bemærkninger, at nu er det altså ikke udelukket for at straffe dem, der måtte tage en hætte på. Det er også for at forhindre, at der bliver øvet vold og hærværk og sådan noget.

Så vil jeg gerne spørge hr. Tom Behnke, som jo må have arbejdet meget med det her forslag, inden han har fremsat det: Hvilke erfaringer har man i Tyskland, efter at man har indført hætteforbudet dernede? Har man fået færre demonstrationer, hvor der foregår voldelige ting? Eller hvad er erfaringerne?

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg synes, at både De Radikale og SF forsøger at pakke det her en lille smule ind. De er altså indædte modstandere af et hætteforbud, sådan at man kan straffe de personer.

Det, man burde tænke på, er, at når der er sådanne uroligheder og sådanne demonstrationer, så kan der optages film, der kan tages billeder, og så kan man nemt finde frem til dem, der ikke har nogen maske på.

Når fru Ebba Strange spørger, om man så vil pille nogle ud, kunne jeg godt tænke mig at vide, om fru Ebba Strange kan komme med ret

mange eksempler på, at man har pillet nogle ud, fordi de har smidt med brosten. Det må man simpelt hen opgive.

Dette går alene på, at De Radikale og SF er indædte modstandere af et maskeringsforbud, ikke andet.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

At det er dem, der styrer og leder demonstrationerne, der står bagerst, var sagt ud fra situationen, hvor man har den direkte konfrontation, hvor BZ'erne har lejret sig på den ene side og politiet står på den anden side, og kampen bølger frem og tilbage i gaden. Det er i de situationer, hvor vi ser, at det er dem, der egentlig leder demonstrationen, der står bagerst.

Når demonstrationer i andre situationer driver hærgende igennem f.eks. København og smadrer butikker og øver vold mod andre og mod politiet, så er det jo tydeligt for enhver, der har oplevet disse demonstrationer, at det fortrinsvis og hovedsagelig er de hætteklædte, der udfører de ulovlige handlinger.

At jeg nævnte det med, at de stod bagerst, var for at vise den karakter, disse BZ'ere og andre demonstranter har.

Jeg vil afslutningsvis til fru Ebba Strange sige, at med hensyn til erfaringerne fra Tyskland beklager jeg meget. Det er noget, vi vil indhøste under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Nu giver hr. Tom Behnke et billede af København, som jeg har svært ved at genkende. Hr. Tom Behnke tegner København for mig, som om vi lever i en by, hvor hærgende demonstranter den ene gang efter den anden bølger ned gennem gaderne og smadrer ting omkring sig.

Sådan oplever jeg ikke København. Jeg ved godt, at vi har haft nogle episoder, jeg kender til en del af dem, men jeg oplever ikke København sådan. Derfor vil jeg godt spørge hr. Tom Behnke, om han ved, hvor mange demonstrationer med hærværk der har været, siden Fremskridtspartiet sidst havde det her forslag til behandling, i løbet af det seneste år. Det ville være rart for befolkningen at vide, hvor stort det problem, vi drøfter, egentlig er, set i det samle-

[Ebba Strange]

de billede af de problemer, der er i Danmark i dag.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Til afklaring vil jeg gerne spørge hr. Tom Behnke, hvad en politimand i funktion skulle prioritere højest ved overvågning af en demonstration: En hætteklædt person eller den demonstrant, som udøver vold i forbindelse med en demonstration, hvor strafferammen vil være mindre end 6 måneder? Eller er det den hætteklædte med en elefanthue, som deltager i demonstrationen, betjenten skal gå efter?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Til fru Ebba Strange: Hvor mange demonstrationer der har været, siden vi sidst fremsatte dette forslag, kan jeg ikke svare konkret på.

Derudover er der at sige, at før vi fremsatte forslaget sidste gang, var der også et antal demonstrationer.

Men igen vil jeg love, at det er noget, der vil blive taget op i udvalget. Jeg skal undersøge, hvad det nøjagtige antal demonstrationer har været, hvor store demonstrationerne har været, og i hvilken grad der har været øvet vold, hærværk og lignende. Det skal jeg gerne gøre.

Hr. Frank Jensen spørger, hvordan man skal prioritere. Det er så heldigt, at når politiet er ude til disse demonstrationer, så er det ikke kun én betjent, der er til stede. Der er flere betjente, og det vil sige, at man kan løse flere opgaver samtidig.

Hvorvidt man skal prioritere det ene eller det andet højest, må afhænge af, hvordan den ledelse, der styrer politiet under disse demonstrationer, vurderer det, hvorvidt man skal have pillet de hætteklædte ud eller man er nået så langt frem i demonstrationen, at hærværket og volden er begyndt, så at man er nødt til at se mere på at få standset det direkte hærværk og vold her og nu, frem for at se på, hvorvidt der er maskerede eller ej blandt dem.

Men det var også det, jeg sagde: Det primære formål med at lave dette maskeringsforbud er, at vi kan nå at få dem pillet ud, inden vi når til disse hærværks- og voldssituationer, og det er det, vi ønsker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejds- markedets Tillægspension.

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.
(Fremsat 1/2 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg forstår SF's forslag sådan, at der skal ske en fordobling af ægtefællepensionerne for det første i de tilfælde, hvor den efterladte ægtefælle er mellem 62 og 67 år, for det andet i de tilfælde, hvor den efterlevende ægtefælle er fyldt 67 år og er berettiget til en egenpension, der er mindre end den afdødes egenpension. Forslaget indebærer, at ATP-lovens ægtefællepensionsregler i øvrigt fastholdes.

Betingelserne for at få ægtefællepension er som bekendt for det første, at den efterlevende er fyldt 62 år, for det andet, at ægteskabet har varet i mindst 10 år og for det tredje, at afdøde havde 10 års anciennitet i ATP, og ægtefællepensionen udgør jo i øjeblikket halvdelen af afdødes egen pension. En sidste betingelse er, at hvis den efterlevende ægtefælle også selv er berettiget til pension, så kan vedkommende kun modtage én af pensionerne, nemlig den største.

Det er min opfattelse, at disse betingelser i allerhøjeste grad er diskutabile med hensyn til rimeligheden. Det er især den såkaldte samordningsregel om, at den efterlevende ægtefælle, der samtidig opfylder betingelserne for at modtage egenpension, kun har ret til den største af